

SE MERE

[Kvæg](#) | 20-08-2021 14:31:04 |

Høster erfaringer med ammetante-bonding

På Danmarks Kvægforskningscenter er man kommet godt i gang med et forsøg omkring bonding mellem ammetante og kalv.

Effektivt **L**andbrug

Kalvene og ammetanten ser hinanden an, mens kalvene er lukket fra i kalveskjulet. Foto: Mogens Vestergaard, AU

Af Christian Carus ▾

Gem

I projektet GrOBEat, som gennemføres på Aarhus Universitet, er et nyt forsøg omkring bonding mellem ammetante og kalv startet op på Danmarks Kvægforskningscenter (DKC).

De første erfaringer fra projektet bliver her beskrevet af Kirstine Flintholm Jørgensen, Center for Frilandsdyr og Iben Alber Christensen, Økologisk Landsforening:

Der skal bruges 24 ammetanter, som hver passer to kalve. Derfor skulle der findes 48 tyrekalve med cirka samme fødselstidspunkt - og da det er flere kalve, end DKC selv kunne levere, blev kalvene indkøbt fra syv forskellige bedrifter.

Køerne, der skulle agere ammetanter, var ikke-drægtige udsætterkøer fra DKC. I et ammetantesystem bliver kalve sat sammen med køer, som ikke er deres egen moder, og får dermed dækket deres energibehov med mælken i den første levetid. Normalt vil kalvene befinde sig på samme bedrift, hvor bondingen gennemføres.

Forberedelser inden

DKC's forsøgsmedarbejdere Henriette Jensen og Camilla Juhl har stået for arbejdet med at få køer og kalve til at bonde og fortæller, at de modtog kalvene og satte dem i boksen om eftermiddagen, uden at koen var til stede. Kalvene er indkøbt i samarbejde med Annedorte Jensen, Din Kalverådgiver, som har fundet kalve, der med en enkelt undtagelse alle har drukket af suttespand og ikke af skål, så de har været vant til at drikke af sut fra fødsel. Kalvene var cirka to uger ved ankomsten.

Inden køerne bliver hentet over til kalvene, er der lavet en adskillelse i et hjørne af boksen, et kalveskjul, hvor kalvene kan være for sig selv, men hvor det er muligt for koen at nå ind over og få kontakt med kalvene. Desuden er der hængt en afskærmning op til nabokoen, så kalvene ikke kan få kontakt med andre køer end deres kommende ammetante og således ikke forstyrres unødigt undervejs. Kalvene fordeles med to i hver boks og om aftenen på ankomstdagen får de en elektrolytblanding tilbudt.

Bonding mellem ko og kalve

Koen flyttes over i boksen med kalve om morgenen på dag 2. Inden koen flyttes, er hun blevet malket og har kun fået lidt foder. På den måde er hun lidt sulten og vil fokusere på foderet i stedet for på kalvene, når de lukkes til.

Inden der fodres, får koen tid til at se kalvene an i nogle timer, mens de er lukket fra i kalveskjulet. Koen fodres og opbindes i løs grime, hvorefter kalvene slippes ud og én kalv hjælpes til yveret ad gangen. Den første dag går med at få kalvene til patterne - det gøres to gange - morgen og aften, og kalvene er lukket fra igen midt på dagen og om natten. Næste morgen på dag 3 tjekkes der, om kalvene selv søger hen til yveret. Hvis koen er rolig og nemt accepterer kalvene, så er opbinding ikke mere nødvendig.

Nogle køer bindes kun 1-3 gange, mens andre er lidt længere tid om at acceptere kalvene og må bindes op i 3-4 dage. Kalve, som gik ved en rolig ko, der hurtigt accepterede kalven, kom fra tredjedagen kun i kalveskjulet om natten. Koblingen - eller bondingen - foregår over

en uge. Kun i få tilfælde ville koen slet ikke vide af kalvene, og i de tilfælde blev hun straks skiftet ud med en ny. Henriette og Camilla fortæller, at de ret hurtigt kunne se om det var en ko, der var motiveret til at blive ammetante.

Kræver ekstra opmærksomhed

Når kalvene kommer fra forskellige besætninger, giver det en ekstra dimension i forhold til smittetryk og stress hos kalvene. Da der er tale om forsøg, er kalvene derfor blevet blandet hurtigt og oftere end man normalt ville gøre, da alle kalve skulle forblive raske og kalvesættene helst skulle have nogenlunde ens gennemsnitsvægt.

Henriette Jensen og Camilla Juhl har derfor været meget opmærksomme på sygdomstegn og har været hurtige til at give elektrolytblanding, behandle samt smertelindre kalve med diarré og lungebetændelse. Det har krævet tid at passe syge kalve, men det er lykkedes ganske flot, idet alle kalvene har overlevet. Kun en enkelt kalv har måttet aflives, men den var syg fra ankomst.

Valg af køer

Køerne, der vælges ud som ammetanter, er Holstein udsætterkøer fra DKC, som er 2. laktations eller derover. Nogle af dem kommer direkte fra nogle andre forsøg, og deres ydelsesniveau var noget forskelligt, hvor nogle kom ind med over 40 kg mælk. Køerne med den høje ydelse gav nogle udfordringer, da det var nødvendigt at malke trykket af i flere dage og behandle enkelte for yverbetændelse. Ydelsen bør nok ligge mellem 30 og 35 kg for at gøre overgangen lettere, påpeger Henriette og Camilla.

Det er første gang, at Henriette Jensen og Camilla Juhl har været med til at koble kalve til ammetanter. Det har været en spændende opgave, men understreger også at det kræver god tålmodighed og fuld opmærksomhed, og at det har taget tid at få det til at lykkes. Gennemsnitligt har det taget en uge pr. ko-kalve-sæt for at være sikker på at det fungerede. I uge 2-3 efter ankomst og bonding forblev ko-kalvepar på stald i grupper med 2-4 køer med kalve, for at få kalve afhornet og kastreret og sikre alt var okay med kalve og bonding og køernes yver inden udbinding.

Alle ammetanter og kalve er nu bundet ud på græs. Ifølge Henriette og Camilla prøver kalvene at patte på alle køerne i folden, men det er forskelligt, hvordan køerne accepterer det. Nogle køer afviser fremmede kalve, mens andre køer stiller op, uanset om det er »egne« kalve eller ej.

Forsøgsmedarbejder på Camilla Juhl hjælper de to kalve til patterne hos deres nye ammetante. Foto: Mogens Vestergaard, AU

Om GrOBEat

GrOBEat er et nyt Organic RDD 6- projekt, som vil udvikle en bæredygtig strategi for at producere økologisk kalve- og oksekød. Projektet vil også afprøve, om en højere kvalitet af kødet vil påvirke forbrugerens oplevelse og kødforbrug i retning af sundere spisevaner og øget tilfredsstillelse. I projektet skal 48 kalve vokse op i et græsbaseret system, hvor de går hos ammetanter i de første fire levemåneder. Der slægtes to forskellige typer kød, idet de første kalve slægtes ved ca. 8 mdr., og de næste slægtes som ungtyre ved 14- 16 mdr. Kalvene har i hele perioden kun været fodret med græs og græsensilage og den mælk, de har fået fra ammetanterne.

Projektet vil undersøge, om dette kan give en mere rentabel oksekødsproduktion, som lever op til forbrugernes stigende krav i forhold til dyrevelfærd, biodiversitet og klima. Samtidig undersøges, om en høj kvalitet af kødet øger forbrugerens spiseoplevelse og resulterer i en hurtigere mæthedsfornemmelse, så kødforbruget bliver lavere.

Projektet løber fra 2021 til og med 2024.

LÆS OGSÅ

[Konsulent til mælkeproducenter:: Bliv klar til fremtidens prisudsving](#)

[Fundamentet lagt til kvantespring for kreaturslagteri](#)

[Ny magnetløsning testet i fuldfoderblandere til køer](#)

[Sene slæt er værdifulde i non-GM fodring](#)

[Indretning af kvægstalde har betydning for miljøgodkendelsen](#)

Få aktuelle nyheder i indbakken

Foderkoncept,
der booster dine smågrise

[Læs mere her](#)

POLITIK

Kendt komiker revser efterafgrødefrist

MEST LÆSTE | SENESTE

LÆSERBREVE

[Efterafgrødekravet skal væk](#)

MINK

[- Bare fordi jeg har arbejdet med mink, kan jeg ikke bare arbejde med kyllinger](#)

POLITIK

[- Lavt niveau at føre politik på](#)

POLITIK

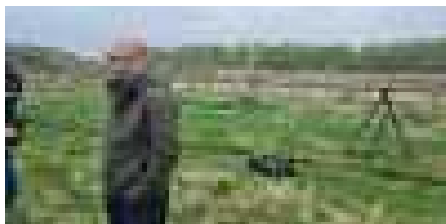
[Kendt komiker revser efterafgrødefrist](#)

MINK

[Prehn afkræves klare svar om minkfremtid og erstatninger](#)

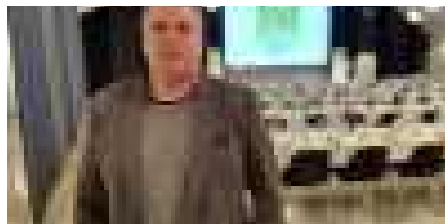
LEDER

[SF sætter standarden for et nyt la' i politisk kommunikation](#)

MINK_ |

Prehn afkræves klare svar om minkfremtid og erstatninger

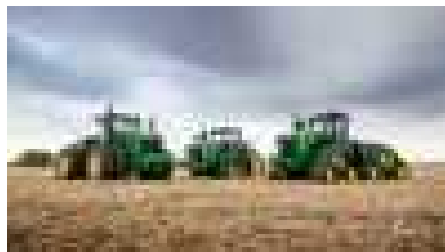
MINK_ | |

- Bare fordi jeg har arbejdet med mink, kan jeg ikke bare arbejde med kyllinger

KVÆG_ |

Konsulent til mælkeproducenter:: Bliv klar til fremtidens prisudsving

MASKINER_ |

Fire Semler Agro markdemonstrationer på stribe

VIRKSOMHEDSSTOF |

Smede- og maskinværksted inviterer andre virksomheder indenfor

[Se flere nyheder her](#)

STRATEGISK RÅDGIVNING

Risikovurdering • Overblik • Strategiplan

Læs mere
Klik her

HØST-TOUR

[Flere nyheder →](#)

I samarbejde med:
Danish Agro
Cultivating Value

HØST-TOUR 2021 | |

Travl dag i marken i går

Der er syv ansatte på Skyggebjerg Maskinstation, men mandag havde den 13 mand i marken for at høste, presse, pløje og så.

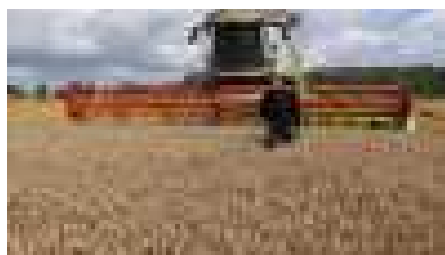

HØST-TOUR 2021 | |

Vi glæder os altid til at høste – og til at blive færdige

HØST-TOUR 2021 |

HØST-TOUR 2021 | |

Tænk på skjult vildt i høstmarken

MARKEDSFOKUS | 🔒 | 📌

Russisk hvede er af ypperste kvalitet

POLITIK | 🔒 | 📌

SF-kampagne får hårde ord med på vejen: - Lavt niveau at føre politik på

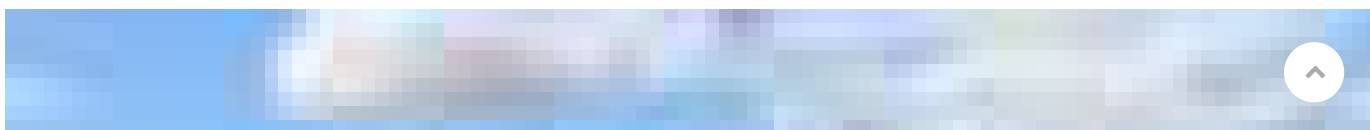
PLANTER | 📌

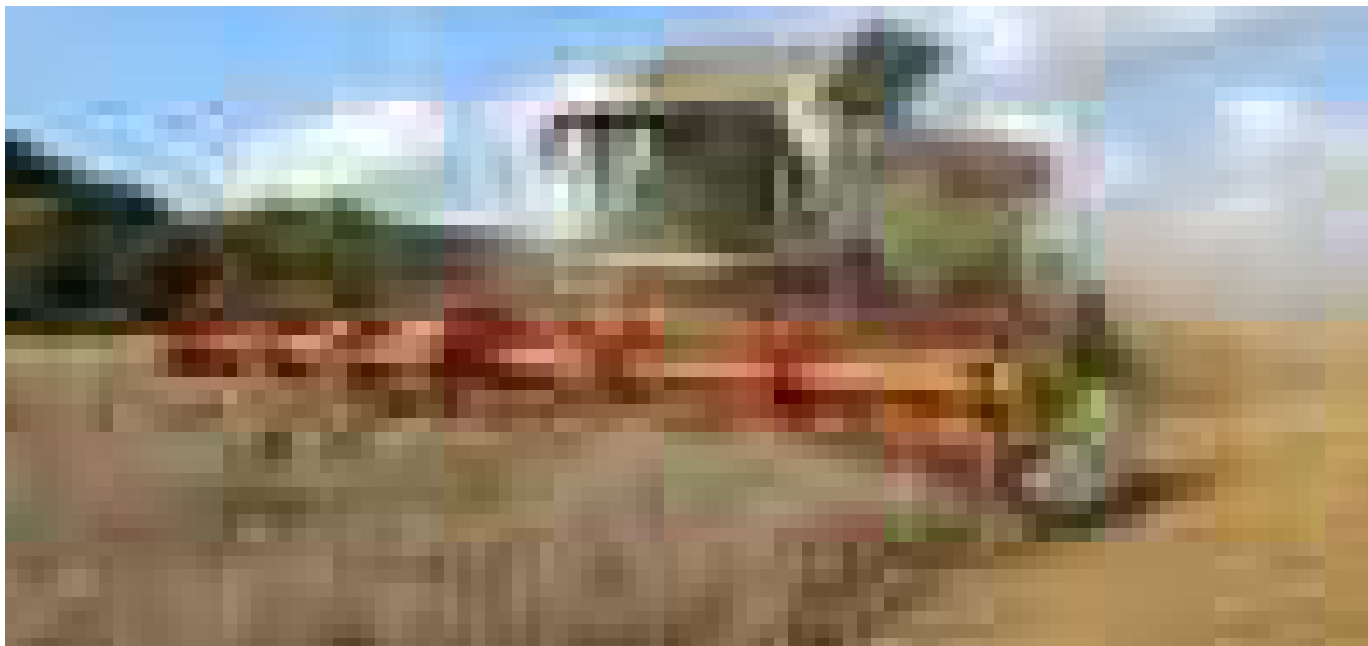
Skal vintersæden have gødning i dette efterår?

LEDER | 🔒 | 📌

SF sætter standarden for et nyt lavpunkt i politisk kommunikation

HØST-TOUR 2021 |

Travl dag i marken i går

TRADING |

Bavarian Nordic aktien har retning imod historiske kursrekorder

MARKED

TRADING |

Bavarian Nordic aktien har retning imod historiske kursrekorder

Markedspodcasten

Lyt til Effektivt Landbrugs podcast med Jacob og Peter: koncentreret, brugbart, skabt til og fra landbruget

[Markedspodcasten - Markant hvedenedgang](#)

[Plantepodcasten - Højt smittetryk i hveden truer](#)

[Markedspodcasten - Delsalg inden høst?](#)

Lyt til flere podcast her

MARKEDSFOKUS | 🔒 | 📌

Russisk hvede er af ypperste kvalitet

MARKEDSFOKUS | 🔒 | 📌

Hvedemarkedet i kæmpe inverse

STRATEGISK RÅDGIVNING

Risikovurdering • Overblik • Strategiplan

Læs mere
Klik her

PLANTER

Tilmeld nyhedsbrev →

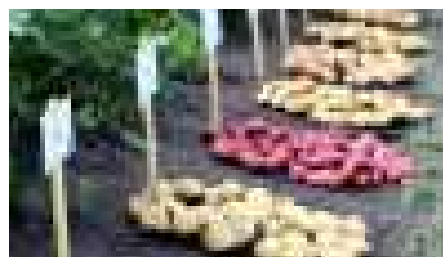
Flere nyheder →

PLANTER | 🔒 | 📌

Skal vintersæden have gødning i dette efterår?

Normalt nej – og dog. I marker med lave fosfortal, manganproblemer og lav kvælstofforsyning kan placering af gødning være aktuelt.

PLANTER | 🔒 | 📌

Nu vender Danmarks største kartoffel-event tilbage

PLANTER | 🔒 | 📌

Raps: Stor økonomisk forskel i sortvalg

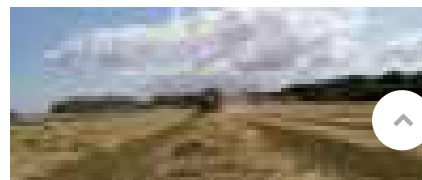
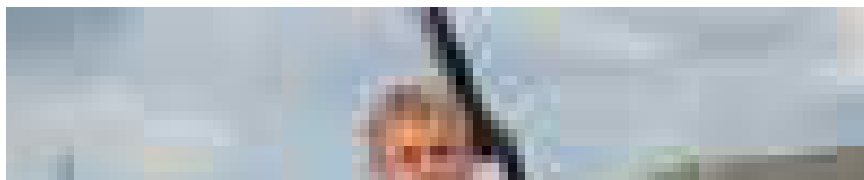

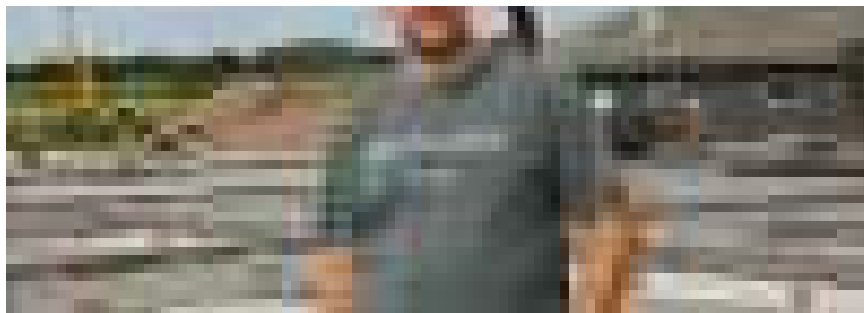
PLANTER | 🔒 | 📌

Sen såning udfordrer rapsplanterne

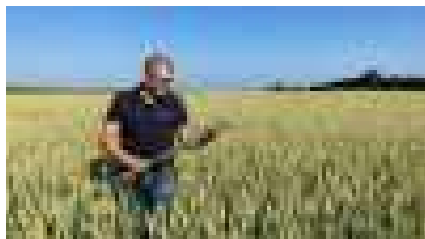
REDAKTIONEN ANBEFALER

BYGGERI_ | 🔒 | 📌

En stald til fremtidssikring af produktionen

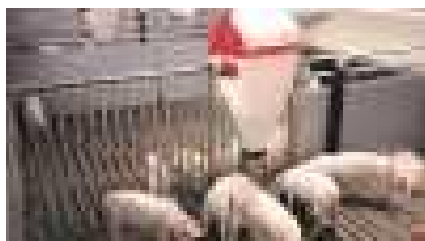
PLANTER_ | 🔒 | 📌

Septoria vidner om forkert forebyggelse

FINANS_ | 📌

Ny crowdfunding-portal for anderledes ideer

VIRKSOMHEDSSTOF_ | 📌

Flot år hos ACO Funki A/S

HØST-TOUR 2021_ | 🔒 | 📌

Tørke har tvangsmodnet nogle marker i Nordjylland

SVIN_ | 📌

Nedsæt antallet af døde søer med systematik i ben- og klovvurdering

Jette Skov Clausen

Sagsbehandler, LandboGruppen SYD
23-08-2021

Michael Heding Hansen

Miljø- og naturrådgiver,
23-08-2021

Line Hesseldal Hansen

Økonomiassistent,
19-08-2021

Daniel Susgaard

Salgskonsulent,
17-08-2021

Carsten Søegaard Asmussen

Teamleder, rekruttering, ALT-HR
16-08-2021

Flere navne

**Jensen Seeds A/S søger ny.
medarbejder til renseriet**

Jensen Seeds A/S

Journalist og tovholder

Foreningen For Reduceret
Jordbearbejdning I Danmark

Ares Sales Manager med drive!

AB Neo A/S

**Indkøbsassistent/Reservedelseks
pedient**

Brdr. Holst Sørensen A/S

Vi søger en mekaniker

Brdr. Holst Sørensen A/S

Medarbejdere søges

Børge Schæfler

Flere jobs

KVÆG

Tilmeld nyhedsbrev →

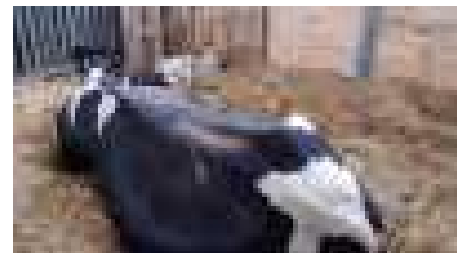
Flere nyheder →

KVÆG |

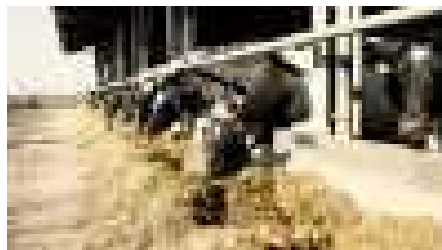
Konsulent til mælkeproducenter:: Bliv klar til fremtidens prisudsving

Hvis du er mælkeproducent, er der i øjeblikket et rigtig godt udgangspunkt for at få din virksomhed gjort økonomisk klar til fremtidens prisudsving. Det vurderer strategi- og virksomhedskonsulent i LandboNord, Niels C. Mikkelsen.

KVÆG |

Høster erfaringer med ammetante- bonding

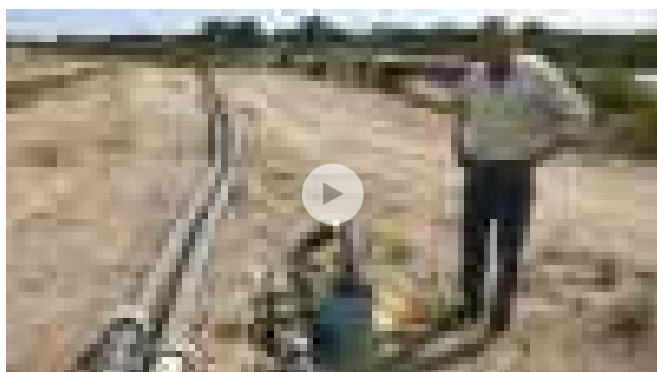

KVÆG | 🔒 | 📌

Fundamentet lagt til kvantespring for kreaturslagteri

KVÆG | 📌

Ny magnetløsning testet i fuldfoderblandere til køer

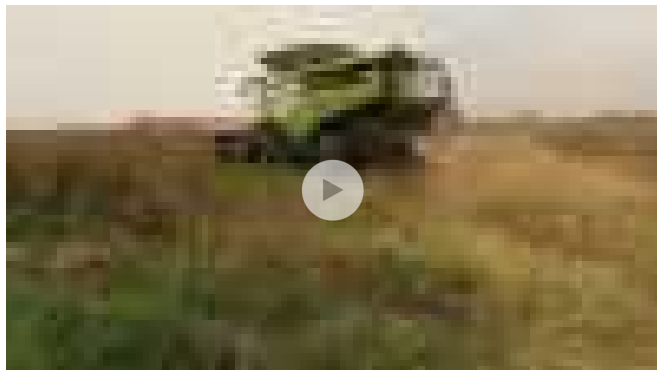
NATUR | 🔒 | 📌

Vand ved åen

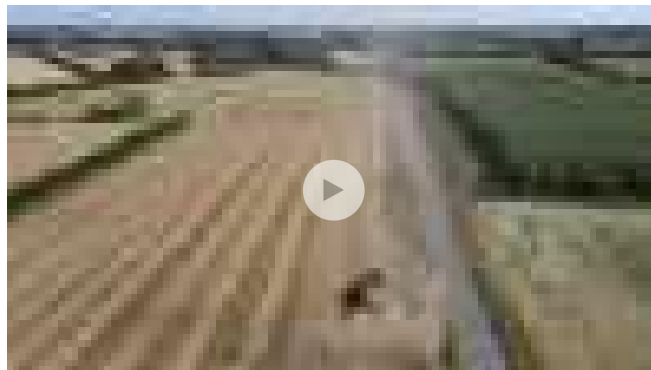
FAGLIG FØLJETON NATUR | 🔒 | 📌

Tolv nationaliteter graver på Rønningsøgaard

HØST-TOUR 2021 | 🔒 | 📌

Peter Kiær forsøgte sig i vinterrapsen

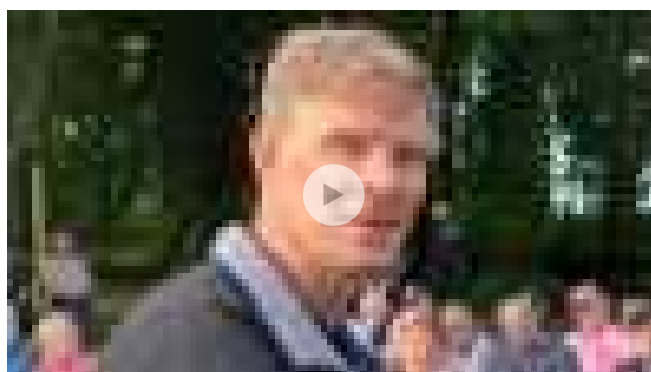
HØST-TOUR 2021 | 🔒 | 📌

Nordjysk økolog ramt af tørke: - Det bliver nok lige under middel i år

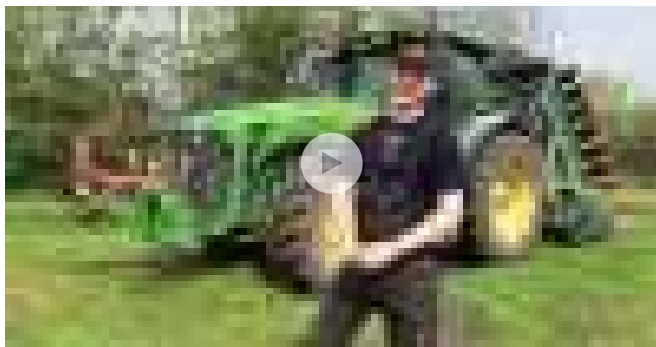
MASKINER | 📌

Agromesse Mors håber på dobbelt op

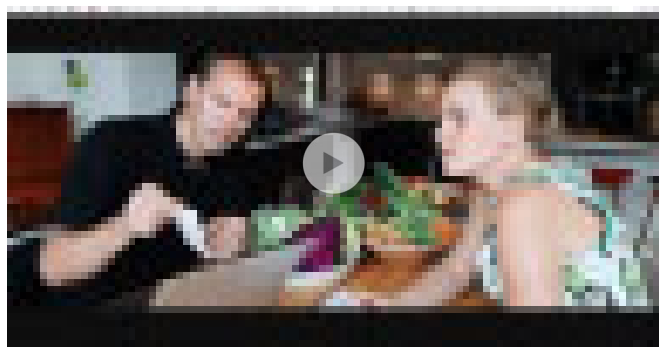
POLITIK | 🔒 | 📌

BL-formand: - Vi er helt klar til at starte traktorern

HØST-TOUR 2021 | 🔒

Populær Youtube-landmand: - Folk kan nok godt lide, at der ikke er så meget pis med mig

PLANTER | 🔒

Øgede midler åbner for vegetarstøtte-ordning

Se flere videoer her

LOKALAVISER

Læs e-avisen

LandbrugNord

MASKINER | 🔒

Fire Semler Agro markdemonstrationer på stribe

FORENINGER | 🔒

Samarbejder om endnu flere gårdbesøg

VIRKSOMHEDSSTOF | 🔒

Smede- og maskinværksted inviterer andre virksomheder indenfor

KVÆG | 🔒

Fundamentet lagt til slagte-kvantespring

PLANTER | 🔒

Tabte halmballer koster betinget frakendelse af kørekort

Flere nyheder

Læs e-avisen

LandbrugSyd

HØST-TOUR 2021 | 🔒

Efter regnen kom en fin høstdag

NAVNESTOF | 🔒

ALT-HR ansætter teamleder med stærke kompetencer

TEMA | 🔒

Sparker gang i maskindemo efter coronaen

DYRSKUE | 🔒

Dyrskue overgik alle forventninger

POLITIK | 🔒

Ministre skal snakke efterafgrøder efter høsten

Flere nyheder

Læs e-avisen

Læs e-avisen

2023 01 01

SKOVDRIFT |

Mester for tiende gang

MASKINER |

Stor maskinudstilling på fagmes

Flere nyheder